

Vážené kolegyne, vážení kolegovia,

rok 2011 je za nami. Stal sa súčasťou ďalšej, nie príliš šťastnej a úspešnej kapitoly v našom živote. Patrí histórii, no nezabúdajme, že história je učiteľkou múdrosti a studnicou poznania. Práve preto by sme sa mali z histórie poučiť, najmä tej nedávnej, a zamyslieť sa nad svojimi názormi, krokmi, reakciami a rozhodnutiami, ktoré sme v uplynulom období prijali. Neboli jednoduché, ani samozrejmé. Častokrát sme stáli na rázcestí a rozhodovali sme sa pre najschodnejšiu cestu, aby dopady vládnutia pravicovej vlády na zamestnancov boli znesiteľnejšie.

Už po parlamentných voľbách v roku 2010 po oboznámení sa s programovým vyhlásením vlády nám bolo asi všetkým jasné, že prichádza veľmi ťažké a zložité obdobie pre bežných občanov, zamestnancov a, samozrejme, aj pre odbory. Náš program, ktorý je založený na hodnotách slobody, sociálnej spravodlivosti, solidarity s cieľom dosiahnutia dôstojnej životnej úrovne všetkých zamestnancov, nebolo možné v minulom roku za vlády Ivety Radičovej naplniť. Tejto vláde stačilo 460 dní vládnutia na to, aby zdemontovali model sociálneho štátu, aby arogantným a antisociálnym valcom likvidovali sociálne istoty, práva zamestnancov a odborov a znižovali kvalitu života občanov SR. I keď jeden z cieľov v PVV bolo zvyšovanie kvality života a životnej úrovne občanov. Pýtam sa: ktorých? Tých, čo sa v Smotánke s poodhalenými zadkami pretfčajú po červených kobercoch?

Prijaté zákony a pripravované reformy sú na míle vzdialené od tohto cieľa. Keď sme ešte pred viac ako rokom z tribún na námestiach charakterizovali proces legislatívnych zmien ako chaotický a záchranné opatrenia vlády ako tvrdé a nespravodlivé, ale nie ozdravujúce, dnes k tomu môžeme pridať ďalšie skúsenosti. Pri rokovaníach, či už o Zákonníku práce (ZP), minimálnej mzde, zákone o BOZP a o daňovo-odvodovej reforme môžeme konštatovať fakt, že kroky vlády a sociálnych partnerov v legislatívnom procese boli dobre premyslené, postupne servírované a ten ťažký balvan krízy mal niesť zase len zamestnanec a občan.

Potvrdilo sa to pri rokovaníach o novele ZP, keď minister Mihál nevypočul hlas odborov, zamestnancov, nízkoprijmových skupín občanov i nezamestnaných. Priklonil sa na stranu kapitálu a zamestnávateľov, ktorí si pod rúškom flexibility uvoľnili ruky najmä pri prepúšťaní a rozhodovaní nad osudmi ľudí. Popri tom ZP ešte pred novelou v rámci krajín OECD patril do prvej desiatky najliberálnejších kódexov. Dnes sa celá flexibilita ZP prejavuje tým, že väčšina tých, čo ešte prácu majú, sa o ňu musia báť viac, ako predtým. A tí, čo ju už stratili, sú menej hmotne zabezpečení, než tomu bolo doteraz. Kladiem si otázku: kde sú tie desaťtisíce pracovných príležitostí, ktoré mala novela ZP priniesť? Prečo ešte tieto nové pozície neobsadilo tri tisíc prepustených železničiarov a iných uchádzačov o zamestnanie?

Vláda I. Radičovej sa ignorantsky postavila aj voči ďalšiemu, pre odbory a zamestnancov dôležitému zákonu. Nerešpektovala rozhodnutie záverov rokovania tripartity k návrhu zákona č. 124/2006 Z.z. o BOZP a v duchu lobizmu skupiny zamestnávateľov (RÚZ) bol v parlamente po prelomení prezidentovho veta schválený. Opäť sa potvrdilo, že je pre pravicovú vládu dôležitejší zisk ich finančných mecenášov, ako prevencia a zdravie zamestnancov. Preto nie je možné na základe týchto poznatkov vyvrátiť dojem, či aj v minulom roku neovplyvňoval niektorých ministrov tejto dosluhujúcej vlády akýsi mutant z Planéty opíc...

Vyslovenie nedôvery vládnemu kabinetu I. Radičovej dalo našťastie stop aj reformnému zákonu, ktorý mal z vreciek zamestnancov a občanov vytriahnuť viac peňazí, keďže mal znížiť prísun do sociálnych a zdravotných fondov. Pritom s ľúbivým a scestným poukazovaním vládných predstaviteľov, najmä strany SaS, z dielne ktorej tento tragikomický paškvil vyšiel, na to, že časti zamestnancov sa po zavedení tzv. superhrubej mzdy čistý plat zvýši. O tri – štyri eurá. Ale za akú cenu! Návrh zákona o úprave príjmu zo závislej činnosti, ktorým sa mala od začiatku tohto roka na Slovensku zrealizovať reforma daní a odvodov, sme považovali a považujeme za nezodpovedné a asociálne experimentovanie na občanoch tejto krajiny. Vládny návrh daňovej a odvodovej reformy (DOR) takmer pochoval štandardy sociálneho a zdravotného poistenia všetkých vrstiev občanov.

V tejto súvislosti, milé kolegyne, vážení kolegovia, musím pripomenúť, že celonárodný protest proti takto nastavenej reforme, ktorý sme mali realizovať 12. októbra 2011, sme len odložili. Aj toto obdobie treba využiť na vysvetľovanie podstaty zákona a v marcových parlamentných voľbách neumožniť mandát tým subjektom, ktoré chcú dokončiť toto antisociálne inžinierstvo! Preto dať svoj hlas vo voľbách strane SaS a SDKÚ, ktoré majú vo svojich politických programoch dokončenie tejto nezmyselnej reformy je možné chápať ako veľký hazard, ba dokonca samovraždu.

Vyslovenie nedôvery vláde v parlamente považujem za potvrdenie toho, že vládnutie pravicového kabinetu nebolo správne a že naša kritika jeho reforiem a spôsobu vládnutia bola namieste. Už od začiatku vládnutia sme vyčítali vláde, že nepočúva hlas a argumenty KOZ SR ako sociálneho partnera, ktorý nemá v záujme nič iné ako dôstojný život zamestnancov a občanov Slovenska a prirodzene, rozvoj ekonomiky, od ktorej závisia aj sociálne možnosti. Keď hovorím o dôstojnom živote zamestnancov a občanov, hovorím o stabilných pracovných miestach, ktorých pomaly z roka na rok ubúda rádovo o 10 % v prospech dohodárov, hovorím o zdravie nepoškodzujúcom pracovnom prostredí a, samozrejme, o primeranej mzde, ktorá zabezpečí dôstojný život vrátane regenerácie pracovnej sily.

A tu sme pri koreni problémov nedostatočného finančného ohodnotenia väčšiny zamestnancov. Napriek vyššej produktivite práce, kvalite práce, naše mzdy sa nám nedarí dvíhať na patričnú úroveň. Žiaľ, pri vyjednávaniach o minimálnej mzde (MM) sa každý rok stretávame s názormi politikov a zamestnávateľov, že minimálnu mzdu treba zrušiť, v lepšom prípade zmraziť, pretože je kríza a treba šetriť. A to hlásajú najmä tí, ktorým „padá kaviár z úst“ a suma 327 € je málo aj ako ich denné vreckové.

Osobne som rád, že predčasne končí táto vláda, pretože pokiaľ by mala ešte ďalšie dva roky vládnuť, mohli by sme sa dožiť toho, že namiesto mzdy by zamestnanci dostali 2 kg múky a cestoviny. K takémuto stavu sme sa už blížili, keď v pripravovanej novele o službách zamestnanosti sa počítalo s 85 % MM pre zamestnancov, ktorí boli dlhodobo nezamestnaní, vrátane absolventov škôl.

Vážené kolegyne, vážení kolegovia,

sú obdobia v živote spoločnosti, ktoré zvyšujú napätie a očakávania. Jedno také rozporuplné obdobie práve prežívame. Začíname o ňom stále viac hovoriť ako o zlomovom. Čoraz častejšie a s rôznymi dôrazmi. V našej spoločnosti sme dopustili, aby nad všetkým vládli peniaze. Morálka a mravnosť sa nahradili liberalizmom. Zlodejina a rozkrádanie má honosný výraz – klientelizmus a korupcia. Žijeme svet plný hmotného a duchovného marazmu. Po rokoch budovania kapitalizmu sme chudobnejší ako sme boli pred tým. Hmotne

aj duchovne. Napriek sľubom o dvojnásobných platoch, či Švajčiarsku. Je pravda, že na banány a mandarinky už čakať v radoch nemusíme. Nie sú však onkologické lieky a poradovníky na operácie väčšie ako na Žiguli v 80-tych rokoch?

V období samostatného Slovenska sa urobilo viacero zásadných chýb. Mnohí politici a väčšina občanov podľahli ilúzii, že súkromný sektor je vždy lepší hospodár ako štát. Ukazuje sa, že to nie je pravda. Treba tu určitú proporcionalitu, ktorá musí vyrovnávať schopnosti alebo neschopnosti jedného alebo druhého. Ešte nikdy nebolo jasnejšie, že neobmedzované trhové sily nebudú vyrábať ten typ spoločnosti, o ktorý sa my snažíme – ekonomicky stabilný a solidárny, v ktorom majú občania prístup k bezpečnej práci s ohľadom na dôstojnosť a spravodlivú odmenu za prácu a sociálnu záchrannú sieť.

Toto tvrdenie, keby sme vyjadrili pred pánom Miklošom, tak by nás osočoval, že čítame veľa kníh od Marxa. Táto myšlienka s ktorou sa stotožňujem, je však od ekonóma a zakladateľa Svetového ekonomického fóra pána Klausu Schwaba, ktoré v uplynulých dňoch v Davose hľadali východiská z krízy. Popredná svetová ekonomická osobnosť tiež tvrdí, že kapitalizmus vo svojej súčasnej podobe nie je už viac funkčný a tento prestarnutý a rozpadajúci sa model je potrebné nahradiť novým spôsobom myslenia.

Úmyselne som sa, kolegyne, kolegovia, dotkol aj tejto oblasti, aby nás niekto či už z vnútorného alebo vonkajšieho prostredia nenálepkoval a nenatieral na červeno, keď obhajujeme hodnoty modelu sociálneho štátu. KOZ SR k tomu oprávňuje aj rezolúcia VI. zjazdu, v ktorej sa konštatuje, že existencia sociálneho štátu je základným predpokladom pre dlhodobý sociálny zmier, potrebný na udržanie ekonomickej a spoločenskej stability. Zachovanie charakteru sociálneho štátu je zvlášť dôležité v súčasnom období, keď pociťujeme dôsledky finančnej a hospodárskej krízy na slovenskú ekonomiku a tým aj na zamestnancov, občanov, ale i samotných odborárov. KOZ SR vníma možnosť spolupráce so stranou SMER-SD ako cestu riešiť v krajine negatívne dopady krízy a súčasne cielene podporovať demokratizáciu politického a spoločenského života.

Naša spoločnosť si nezaslúži a už vonkoncom si nemôže v nastávajúcom období dovoliť ďalší pokus o nestabilnú vládnu koalíciu. Bez stability nie je šanca zvládnuť ťažké obdobie poznačené krízou, ktorej pazúry sa zadrapili do všetkých kútov Európy, vrátane Slovenska. Doplatila by na to celá naša spoločnosť a najviac najzraniteľnejšie skupiny občanov /dôchodcovia, mladé rodiny, chudobní pracujúci/.

Len stabilná vládna moc, ktorá svojimi kvalifikovanými a praxou potvrdenými schopnosťami, dôverou u občanov, vytvorenou pre svoj demokratický a humánný prístup k trvalo udržateľnej kvalite života, je garantom sociálnej aj hospodárskej stability, nevyhnutnej k istote v živote občanov. Raz a navždy treba skončiť so systémom pokusov a omylov a zabrániť antisociálnemu inžinieringu, ako aj nominácii diletantov bez skúseností, vedomostí na najvyššie posty exekutívy, tak ako sme to mohli zažiť v súčasnej koalícii.

Vážené kolegyne, vážení kolegovia,

jednoznačnou prioritou KOZ SR a nás všetkých, ktorí máme v DNA zakódované hodnoty slobody, sociálnej spravodlivosti, solidarity a túžbu po dôstojnej životnej úrovni pre zamestnancov a občanov, je kampaňou dosiahnuť, aby členovia, ich rodinní príslušníci a občania išli voliť a vysvetľovaním docieľiť, aby voliči neodovzdali hlas tým, ktorí im oslabili pracovné právo a sociálne istoty.

Želám nám všetkým, aby sme v marcových voľbách mali jasnú myseľ a šťastnú ruku. Na to netreba nič iné, len riadiť sa zdravým sedliackym rozumom a nepodľahnúť povrchným heslám do detailov vymyslených a prepracovaných tam, kde ani o Slovensko ani o Slovákov a tobôž už o zamestnancov nejde.

Zaželajme si veľa úspechov a po voľbách aspoň 280 slnečných dní pre Slovensko v roku 2012.

Ďakujem za pozornosť.